

Økologisk hvidkløver, rødkløver og lucerne

af Birte Boelt

Det Økologiske Akademi, Niveau 2

ØKOLOGISK HVIDKLØVER, RØDKLØVER OG LUCERNE

BIRTE BOELT

INSTITUT FOR AGROØKOLOGI

CLOVER

Hvidkløverfrøavl

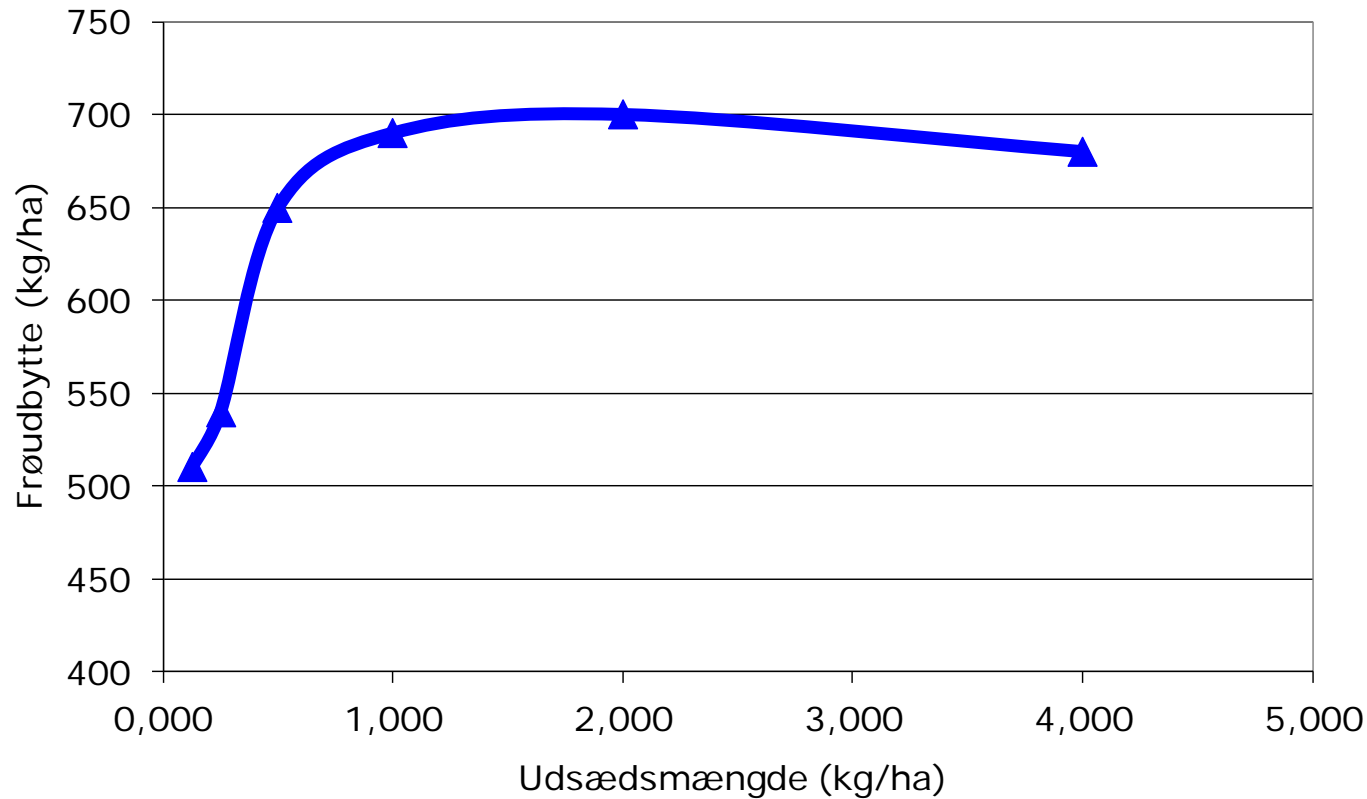

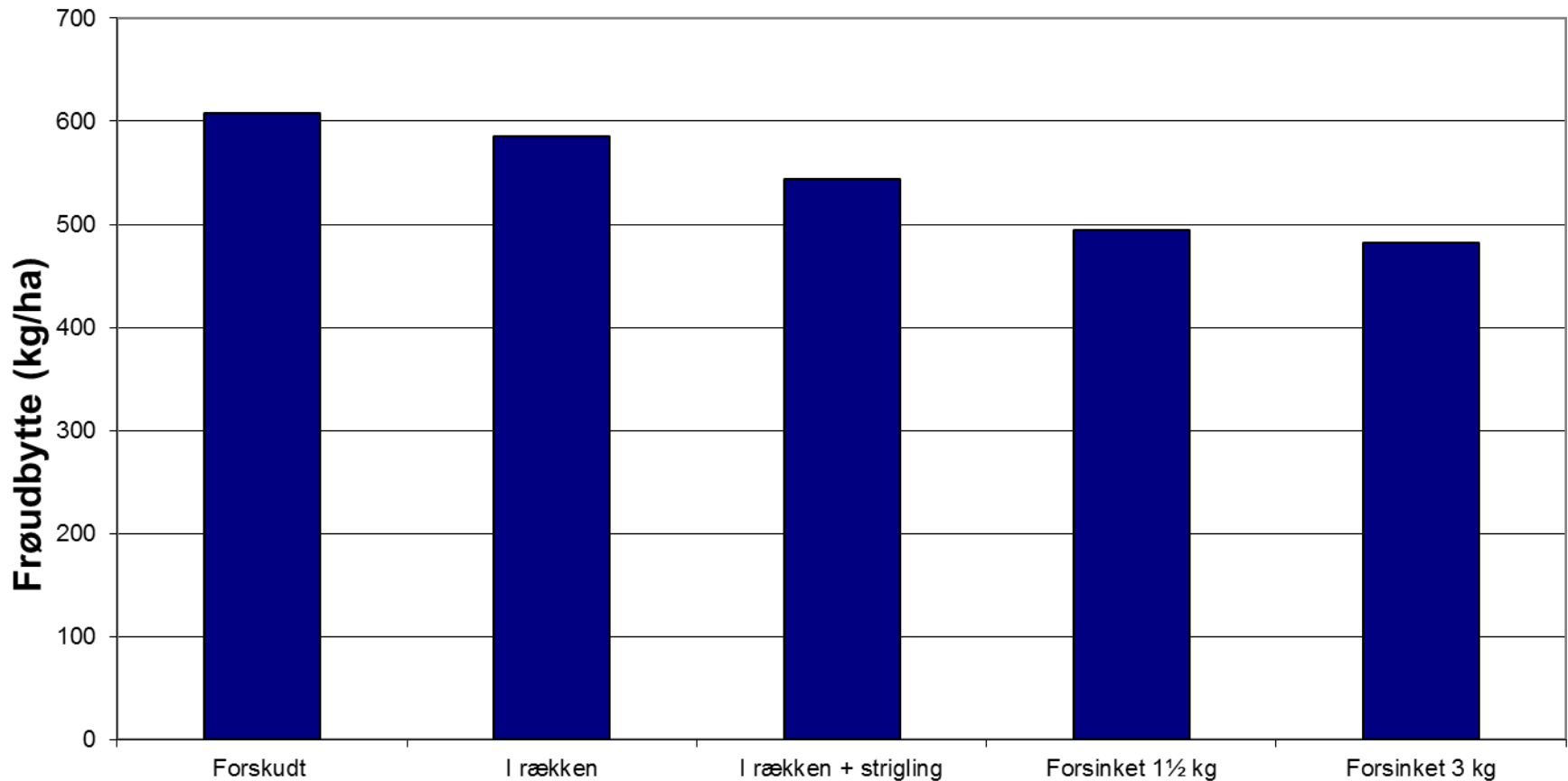
Danmark er EU's største og verdens næststørste
producent af hvidkløverfrø

Udsædsmængde, hvidkløver

Lave udsædsmængder giver tilstrækkeligt med planter

Etableringsmetode, hvidkløver

Etablering – bedste middel mod ukrudt

Hvidkløver sået forskudt for kornrækken

Forsinket såning af hvidkløver (3 kg/ha)

Rodukrudt og skræpper skal "klares" i sædskiftet

Afpudsning:

Meget foder – kommer der blomster?

Efter afpudsning udvikles flere knopper og blomster

Afpudsning i hvidkløver

FOR:

- > Stimulerer blomsterudvikling
- > Fjerner knopper med æg fra snudebillens larve
- > Reducerer ukrudtsproblemer

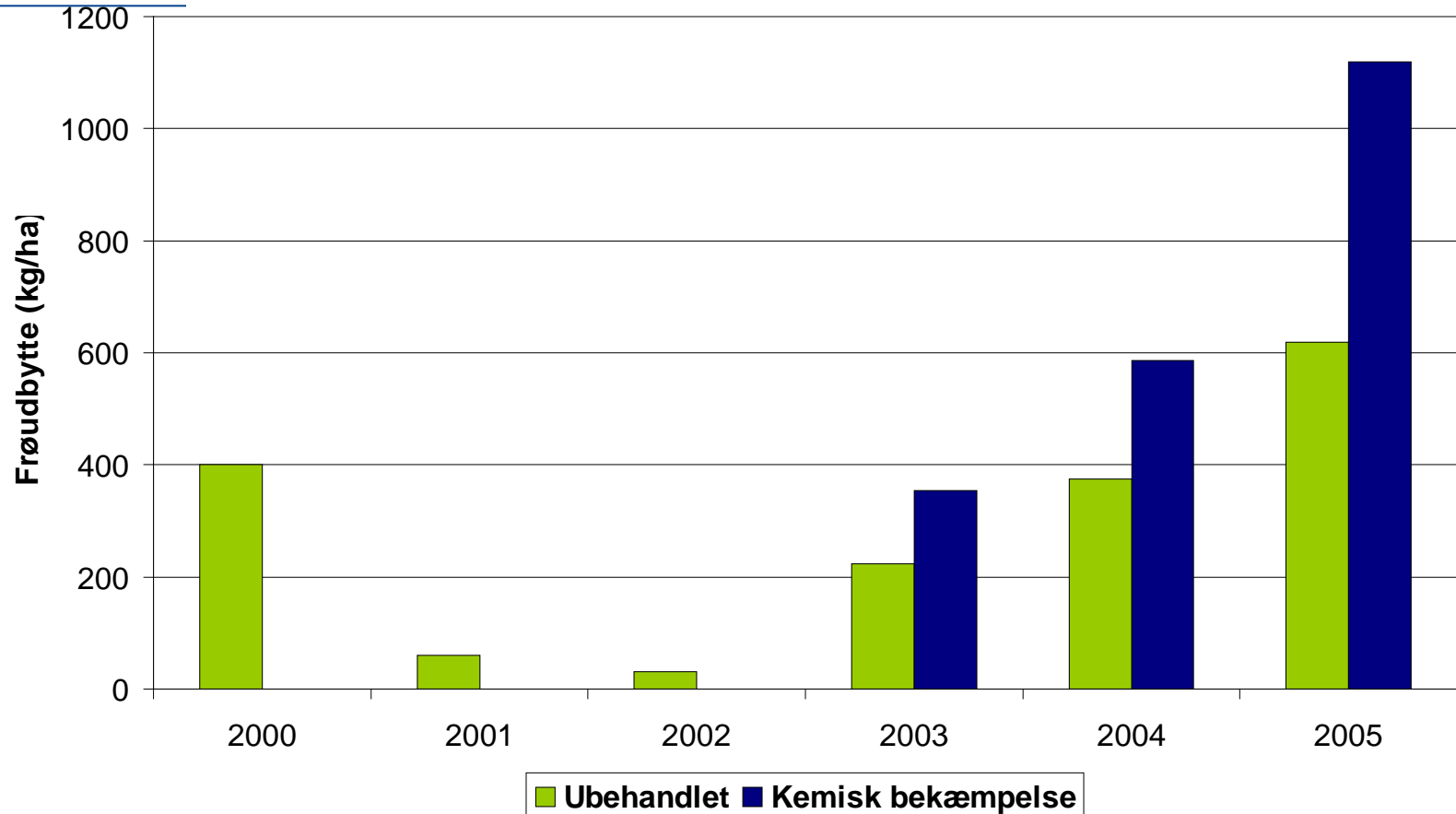
IMOD:

- > Afgrøden får større vandbehov
- > Mindre materiale til opsamling
- > Koncentrerer blomstring
- > Sent udviklede blomster er mindre
- > Koncentrerer blomstring

Frøudbytte +/- skadedyrsbekæmpelse

Kemisk bekæmpelse udført med 2-3 ugers interval

Skadedyr:

Masser af små huller i bladene

Hvidkløversnudebiller overalt i Danmark

Hvidkløver frøproduktion – den mest dyrkningsusikre afgrøde

Forsøgsplan

1. Ubehandlet
2. Karate 6/6-13 + 27/6-13
3. Biscaya 6/6-13 + 27/6-13
4. Karate 6/6-13 + Biscaya
27/6-13
5. Pyrethrum 6/6-13 + 27/6-
13

Sort: Klondike

Begyndende blomstring: 6/6-
13

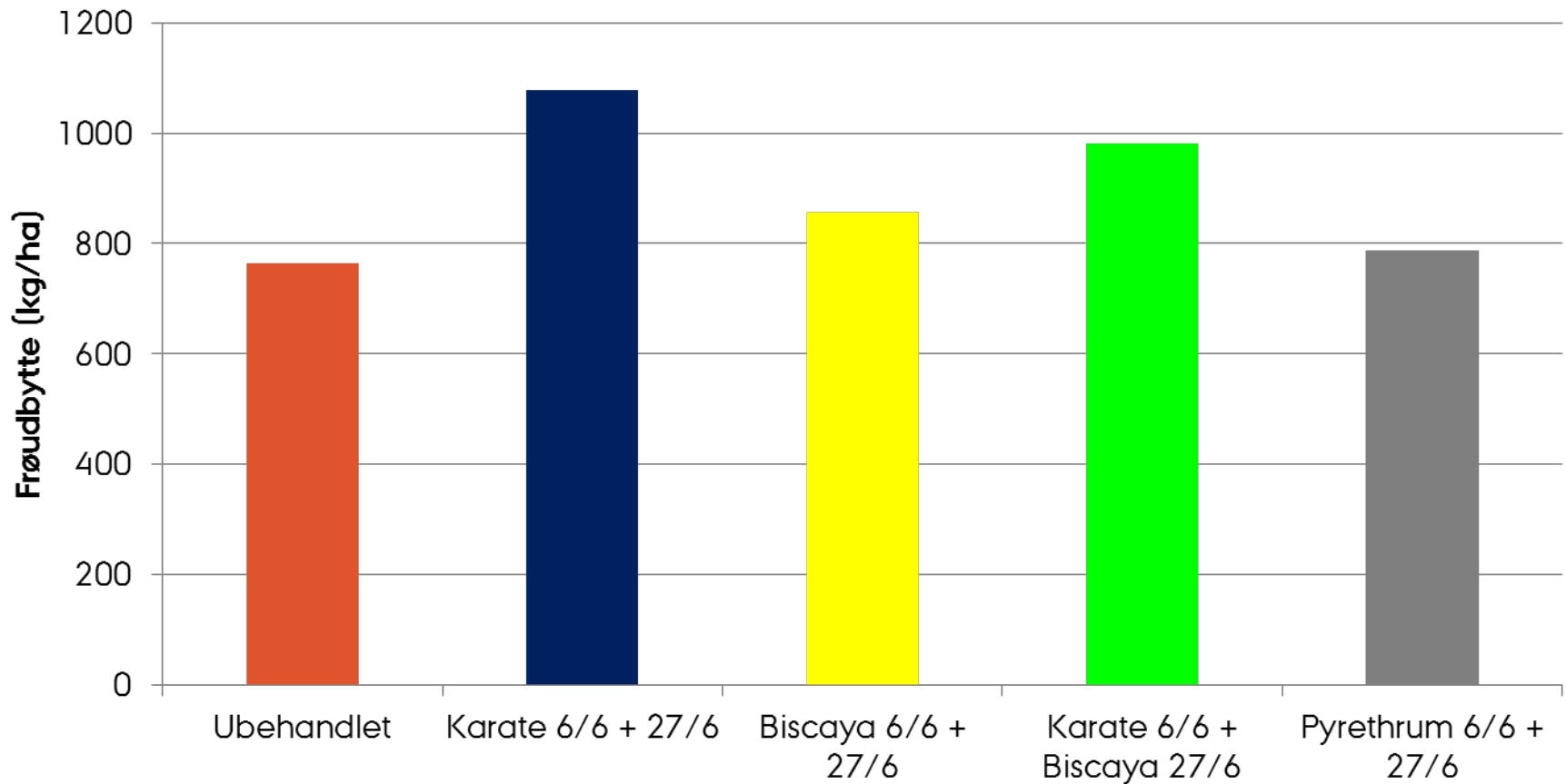
Bitræk: 24/6 - 22-7-13

Skårlagt: 1/8-13

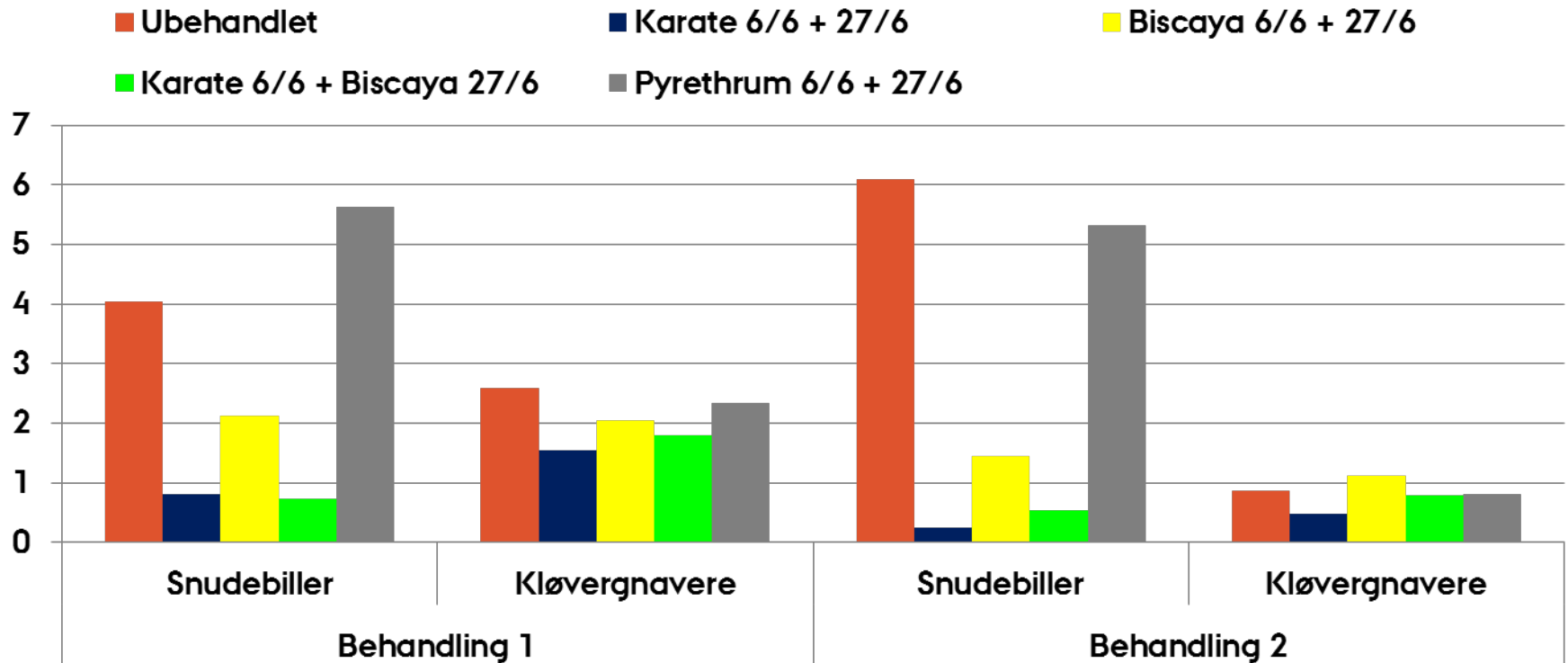
Tærsket: 5/8-13

Frøudbytte 2013

Skadedyr pr. blomsterhovede

Konklusion efter tre års forsøg

- Behandlingerne har en signifikant effekt, men effekten er forskellige fra år til år.
- Karate og Biscaya har god effekt over for kløversnudebiller
- Karate har god effekt over for kløvergnavere
- Pyrethrum har ikke haft effekt på kløversnudebiller eller kløvergnavere.

Sen afpudsning:

Færre skadedyr ved økologisk produktion?

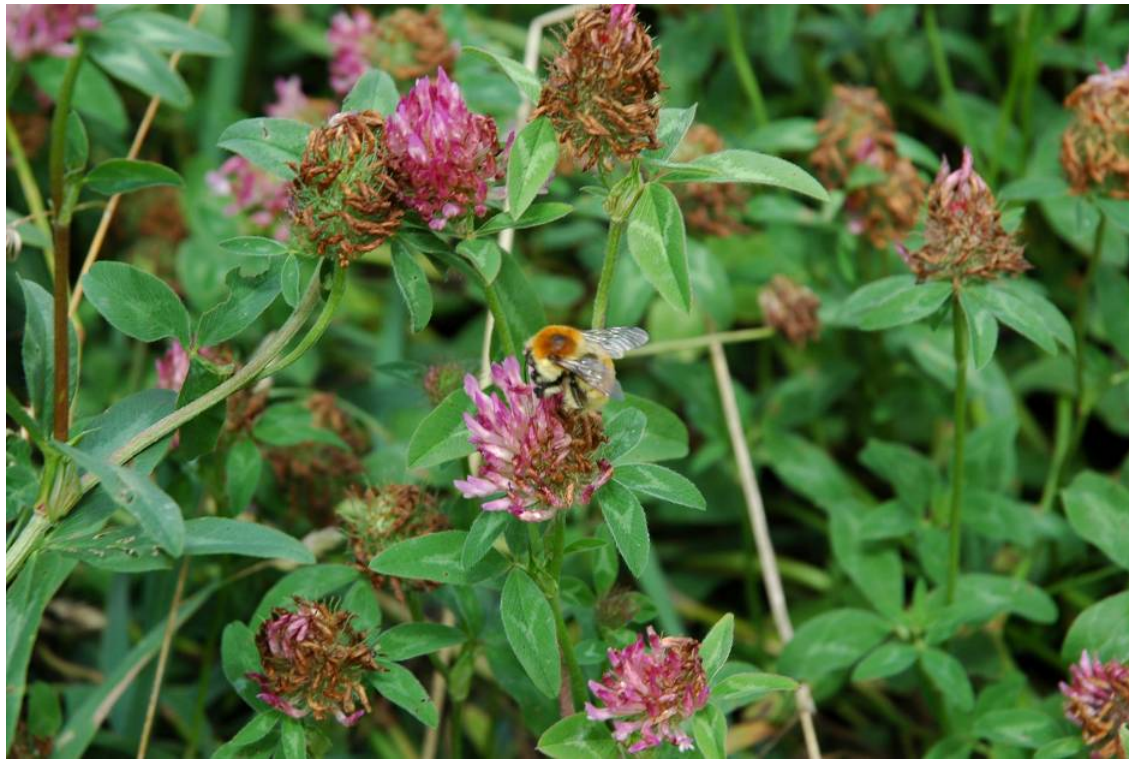
Fjernelse af de knopper, som skadedyrene har lagt æg i

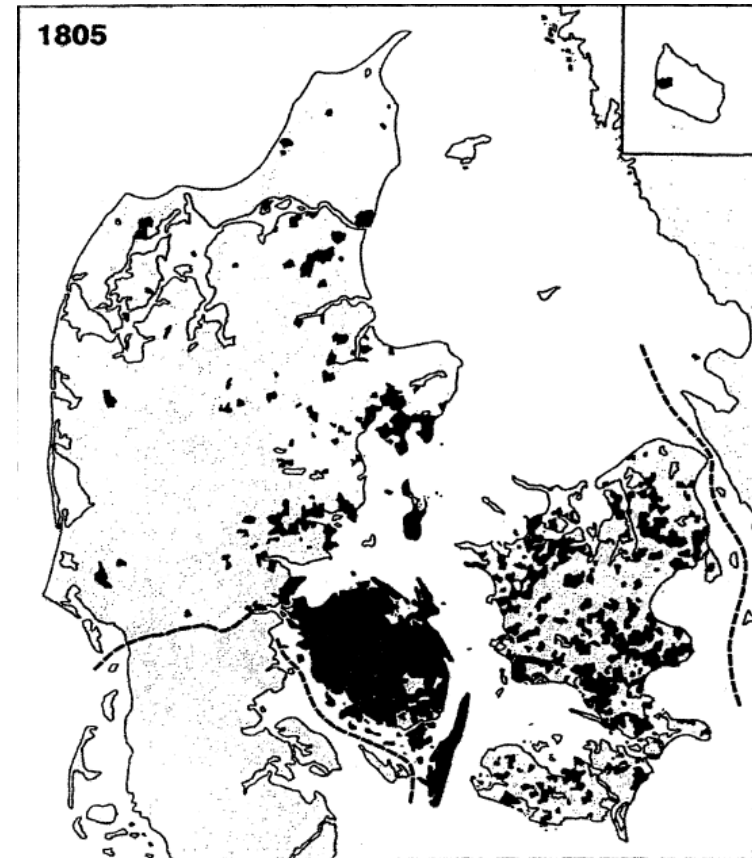
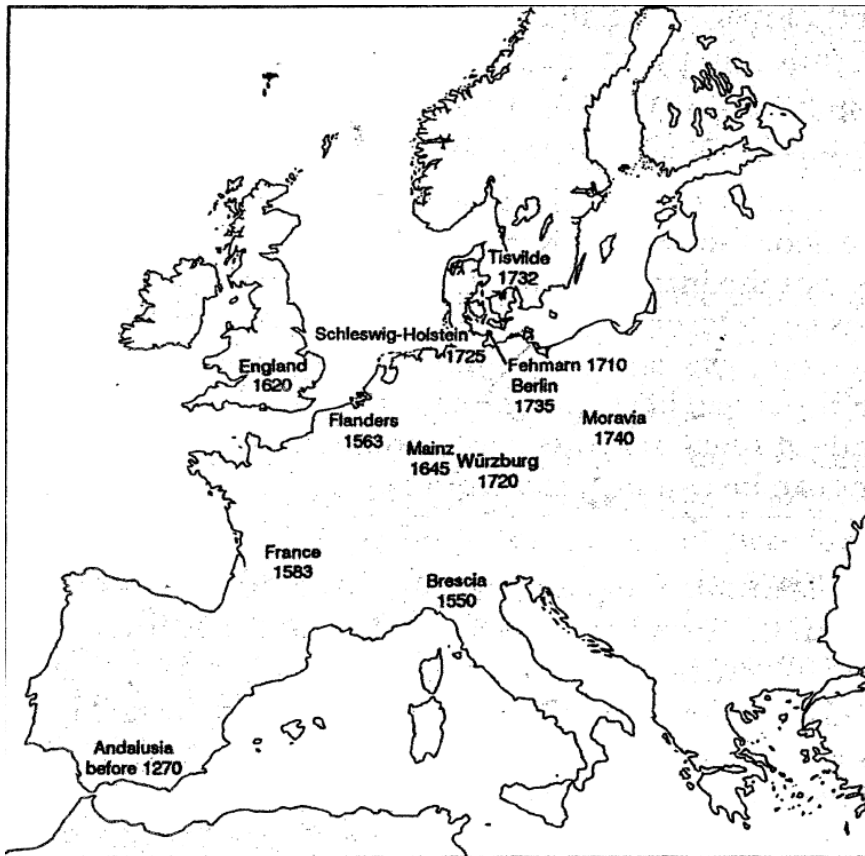
RØDKLØVER OG LUCERNE

Fremtidens afgrøder?

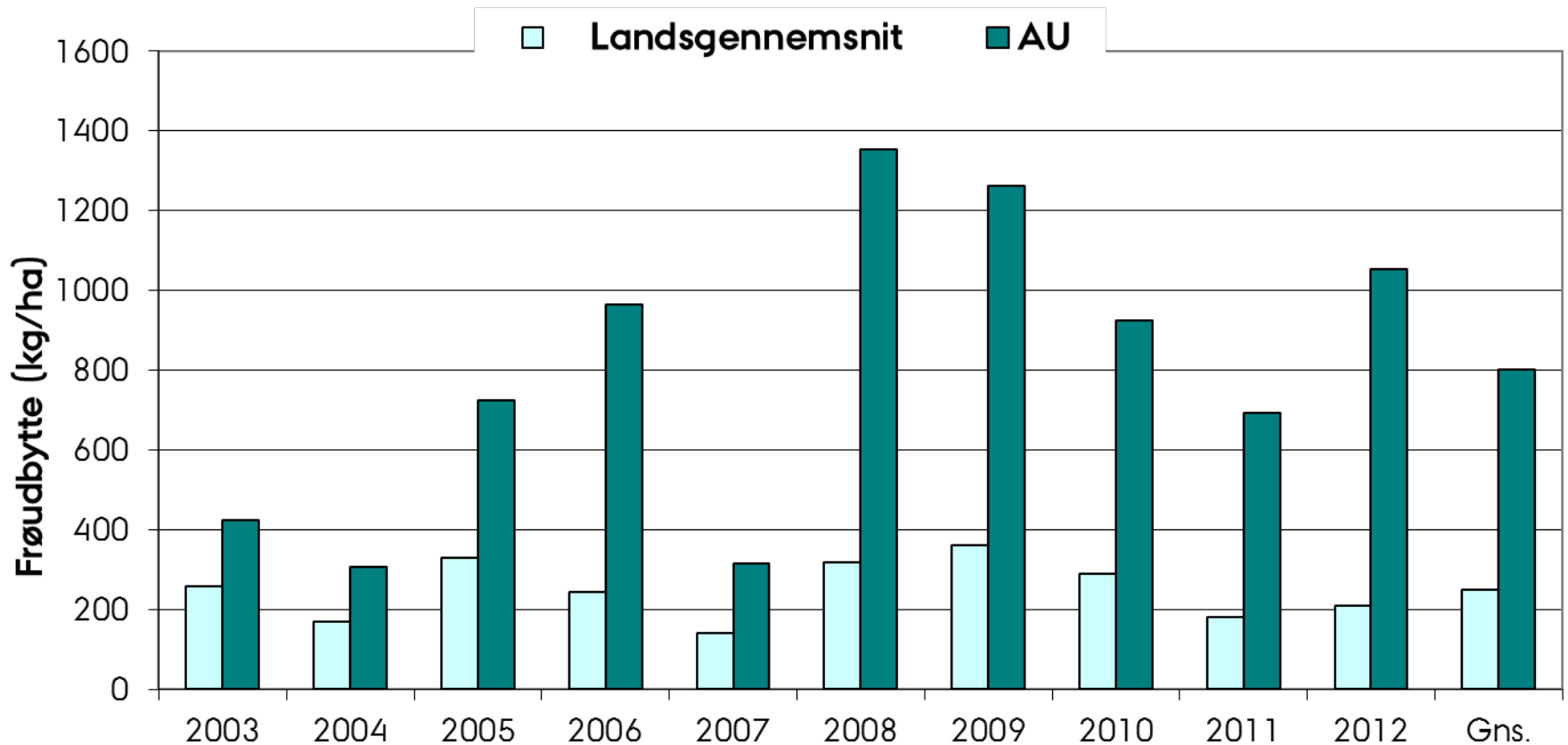

Rødkløvers historie år 1000 - 1805

RØDKLØVER

Forsøg contra landsgennemsnit

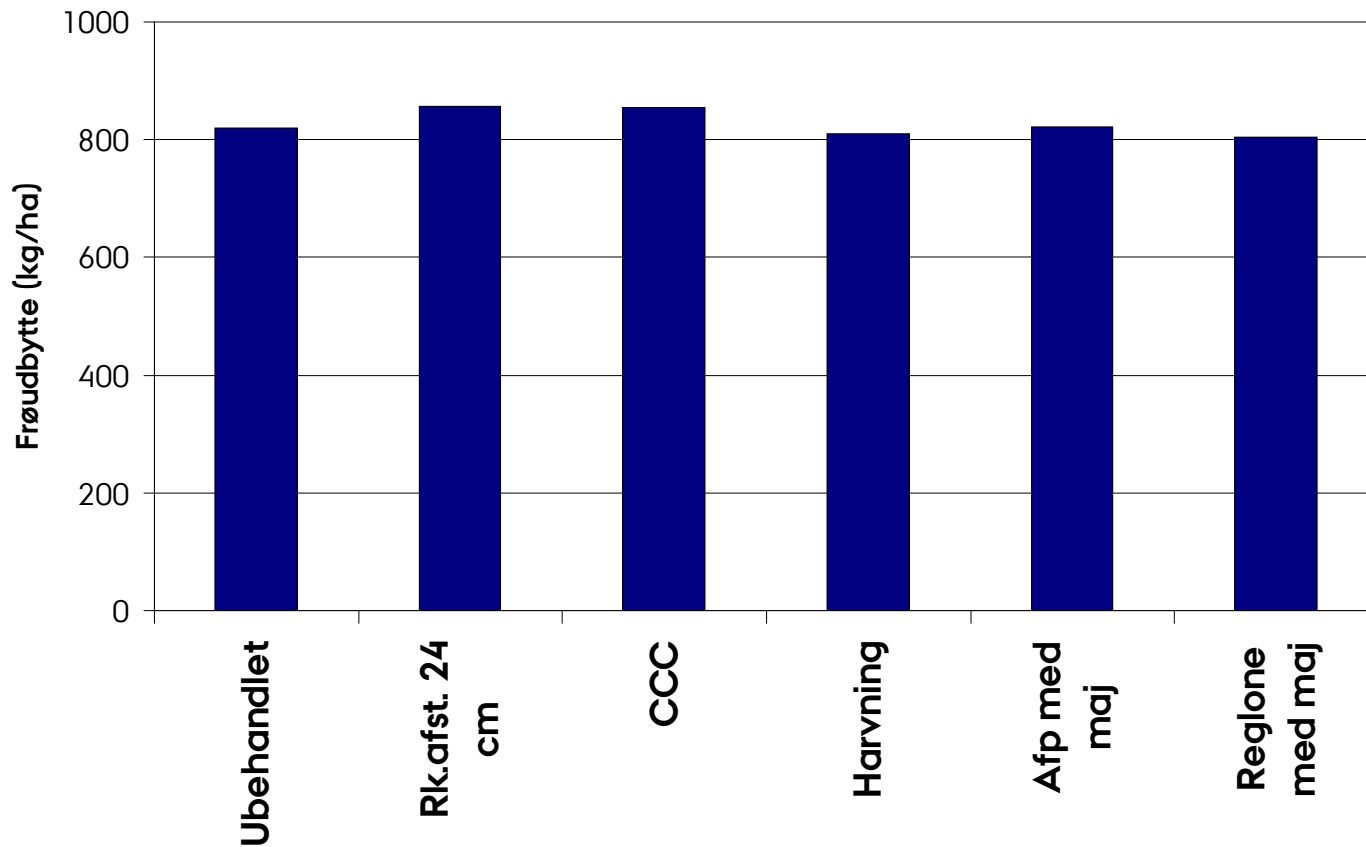
Rødkløver

– bekæmpelse af kløversnudebiller 2006-08

- › Stor udbyttevariation (gns. alle led)
  - › 2006: 595 kg/ha
  - › 2007: 294 kg/ha
  - › 2008: 1.206 kg/ha

- › Varierende effekt af bekæmpelsen
  - › 2006: + 170 kg/ha (*)
  - › 2007: NS
  - › 2008: + 293 kg/ha *

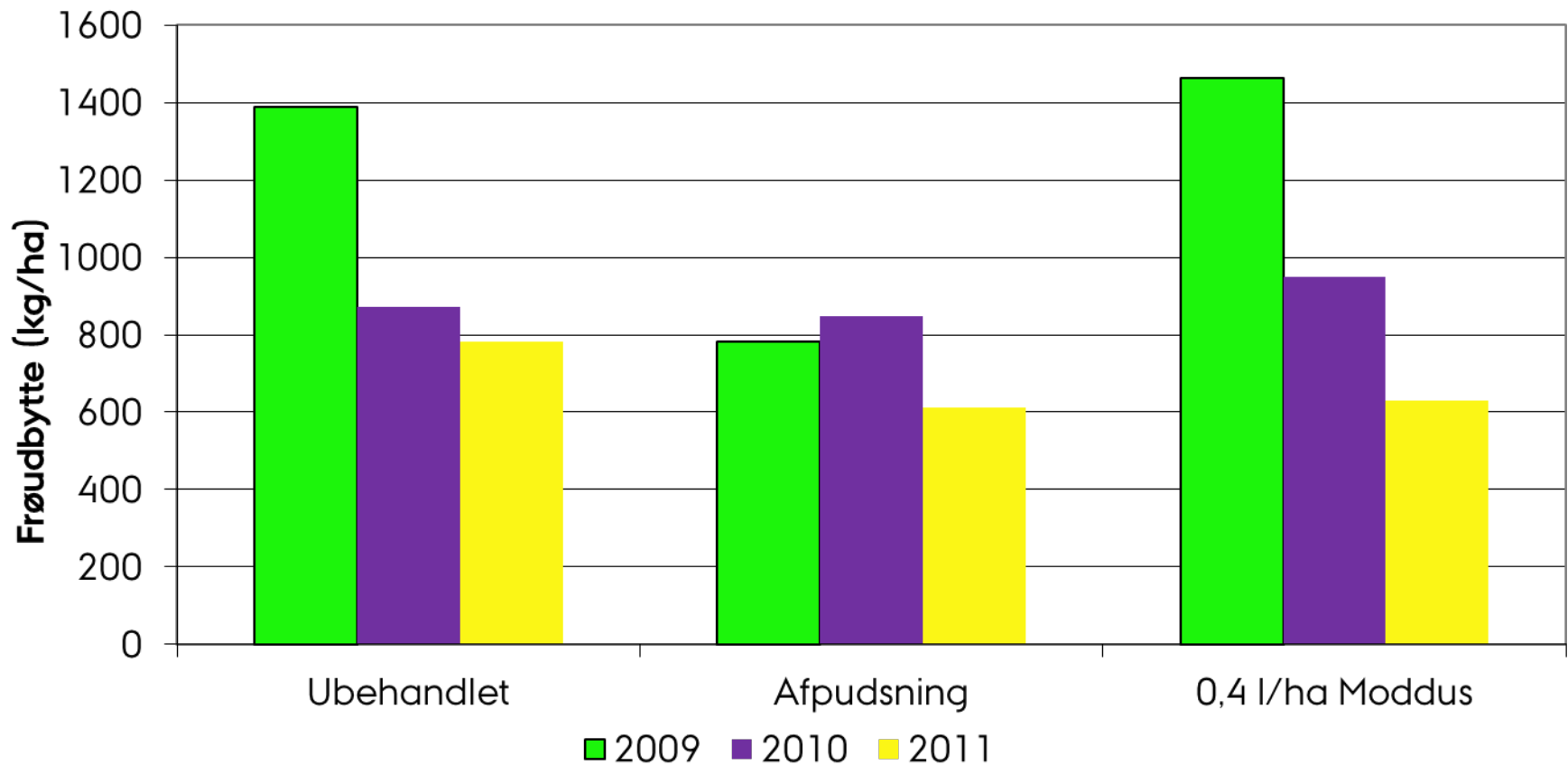
RØDKLØVER

Reduktion af plantetæthed, Rajah 1996-99

RØDKLØVER

Reduktion af bladmasse, Rajah 2009-11

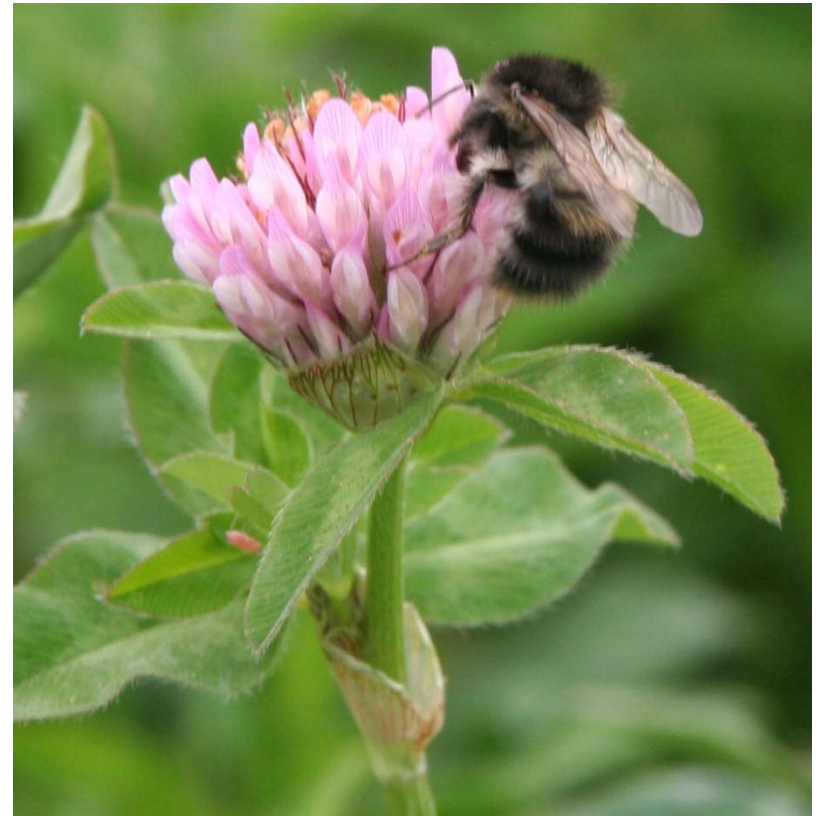

Rødkløver

- › Merudbytte for bekæmpelse af skadedyr, men mindre effekt i rød- end i hvidkløver
- › Områder 'fri' for rødkløversnudebiller
- › Afpudsning kan skade i tørt forår

- › Bestøvningsforhold har stor betydning for udbyttet
- › Rødkløver har et stort udbyttepotentiale i Danmark
- › Rødkløver har en positiv effekt i sædskiftet
- › God trækplante for bier

Insektbestøvning: Ingen frø uden bier!

Lucerne frøavl

KLØVER OG LUCERNE TIL FRØPRODUKTION

**GODE AFGRØDER I DET
ØKOLOGISKE SÆDSKIFTE**

KLØVER